

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič vrst a Din 2.-, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.-, večji inserati petič vrst a Din 4.-. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knaflijeva ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/I. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštnem čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.851.

REGENTSTVO TUDI V AVSTRIJI?

Nova ureditev avstrijskega vprašanja, ki naj prepreči priključitev Avstrije k Nemčiji

Rim, 14. avgusta. Seestanek fašističnega diktatorja Mussolinija z avstrijskim podkanclarjem Starhembergom in njuni razgovori v Rimu so izjavili tako v inozemskih kakor tudi v rimskih političnih krogih veliko pozornost. Mednarodna politična javnost je zelo vznemirjena, ker se je razširila do sedaj še nedemantirana vest, da sta Mussolini in Starhemberg skovala načrt za uvedbo regentstva v Avstriji, ki naj zagotovi odstranitev nevarnosti priključitve Avstrije k Nemčiji, zato v danem primeru povzročilo nove spore in incidente, tokrat med samimi pristajalci sedanjega režima.

Diplomatski manevri proti Papenu

Starhemberg se je tudi včeraj zadržal v avstrijskem taborišču na rimskem Lidu. Vendar pa je bil v stalnem kontaktu z Beneško palačo, kjer se se podrobno proučevala vprašanja, o katerih je razpravljaj z Mussolinijem na predvčeršnjem sestanku. Politimi krogji zadržujejo, da sta definitivno likvidirala vprašanje o kandidaturi g. Molwelta za novega avstrijskega poslanika v Rimu. Kot naslednik v narodno-socialistično vstajo zapletenega Rintelna bo imenovan za novega avstrijskega poslanika v Rimu skoraj gotovo dosežanji generalni tajnik v Trstu Steidle.

Snoči je državni podtajnik Suvich znova posestil Starhemberga. Uradno se je ob tej priliki demantirala vet o imenovanju Suvicha za italijanskega diplomatskega zastopnika na Dunaju in o povzemanju današnjega poslanstva v veleposlaništvo. Z govoricami o tem je hotel Italija le demonstrirati proti Nemčiji in ji dokazati, kako budno zaslu-

duje misijo, s katero bo prišel Papen na Dunaj. Bržkone bo za novega poslanika na Dunaju imenovan bivši finančni minister grof Volpi.

Tisk obširno komentira Mussolinijev seestanek s Starhembergom in poudarja, da so bili doseženi konkretni rezultati. Položaj v Avstriji naj bi se bil že toliko restabiliziral, da v Avstriji nihče več ne misli na izredne odredbe za ohranitev javne varnosti. Vsa rimska diplomatska akcija v dozevno korist Avstrije sloni na znanih italijansko-avstrijsko-madžarskih protokolih, podpisanih meseca marca v Rimu. V smislu dogovora Mussolinija in Starhemberga bodo izdane odredbe, ki naj bi se bolj utrdile avstrijsko nezavisnost in istočasno potrdile, da Italija trdno vztraja na stališču, da avstrijsko vprašanje ne sme postati predmet mednarodnih poznanj.

Očitno je Papenovo imenovanje za nemškega poslanika na unaju zelo razburilo rimske kroge. Kajti Tribunal nič ne prikriva, da je poglavitni avstrijsko italijansko sodelovanje nujno potrebna, še preden pride Papen na Dunaj in poskuša z diplomatskimi manevri vzpostaviti nemški vpliv na avstrijsko javnost.

V sporazumu s Francijo in Malo antano?

London, 14. avgusta. Starhembergovo poset v Rimu je dal angleškemu listu znova povod, da opozorijo angleško javnost na razplet dogodkov v Avstriji. V svojih poročilih o razgovorih na rimskem Lidu ugotavljajo, da sta se Starhemberg in Mussolini domenila predvsem o spremembi avstrijske ustave, tako da bi se v Avstriji ustanovilo regentstvo po madžarskem vzgledu, in o organizaciji avstrijskega Heilmwehra.

»Daily Telegraph« meni, da je skušal Starhemberg prepričati Mussolinija, da bi mogel Heilmwehr le z izdatno italijansko finančno podporo tudi v bodoče kljubovati narodno-socialistični akciji. S predlogom o uvedbi regentstva v Avstriji, ki naj bi ga prevzel Starhemberg sam, pa si je hotel bržkone izposlovati slično moč, kakor jo ima admiral Horthy na Madžarskem.

»Daily Herald« pa ugotavlja, da je bilo regentstvo vprašanje glavni predmet Mussolinijevih razgovorov s Starhembergom.

Starhemberg bi kot avstrijski regent veljal za Italijo kot najboljša garancija tudi proti Hitlerjevimi nameram, da se Avstrija priključi Nemčiji. Seveda bi moral sedanji predsednik avstrijske republike, Miklas, v takem primeru podati ostavko, kar bi pa eventualno moglo izzvati močan odpor v klerikalnih krogih sedanjega avstrijskega režima. Prav zaradi tega bi lahko taka rešitev avstrijskega problema postala vzrok novih težkih dogodkov v nemirni avstrijski republiki.

Starhembergovo povratek

Pariz, 14. avgusta. AA. Iz Rima poročajo: Zvezni podkanclar knez Starhemberg je bil včeraj v italijanski prestolnici, kjer si je ogledal razne ustanove in obiskal urade politične policije. Tu se je zanimal za sredstva, ki jih uporabljajo organi javne varnosti in policije v protifašistični borbi. Jutri se vrne z letalom na Dunaj.

Italijanski dobro poučeni krogi trde, da zaenkrat ne bo novega sestanka med Mussolinijem in knezom Starhembergom. Mussolini se zdaj mudi na pomorskih večbah in se vrne v Rim šele koncem tega tedna.

Vlada v borbi proti krizi

Tri važne uredbe za pocenitev kreditov, za odpravo kartelov in olajšanje težkega položaja krojaških in čevljarjskih obrtnikov

Beograd, 14. avgusta. Vlada je na svoji poslednji seji na podlagi pooblastil po čl. 63 finančnega zakona za proračunsko leto 1934/35 izdala 3 važne gospodarske uredbe: uredbo o maksimiranju obrestne mere, o državni kontroli nad karteli in o prepovedi Batinih in sličnih popravilnic. Vse tri uredbe, o katerih bosta prvi dve pripomogli k pocenitvi kreditov in k svobodni konkurenci blaga, poslednja pa olajšala še posebej položaj naših malih čevljarjskih in krojaških obrtnikov, bodo stopile v veljavo že v nekaj dneh, čim bodo objavljene v »Službenih Novinah«.

Uredba o maksimiranju obrestne mere bo nadomestila dosedanje uredbe, vendar se zaradi nje zaščiti denarnih zavodov ne bo spremenila. Medtem ko je bilo po stari uredbi prepuščeno denarnim zavodom, da maksimirajo obrestne mere v smislu uredbe, določa nova uredba povsem fiksno ta maksimum. Aktivna obrestna mera se znižuje od 5 na 4,5%. Denarni zavodi, ki so mogli prej plačevati za posojila 12% letno, od sedaj ne bodo mogli plačevati več kot 11%. Obresti, ki jih bodo morale plačevati privatne osebe, pa od sedaj ne bodo več odvisne od eskomptne mere Narodne banke, marveč so določene na 8%. Tudi ona dva odstotka na račun konvencionalne kazni za zakasnelo odplačilo dolga, sta odpravljena. Tudi denarni zavodi drug drugemu ne smejo zaračunati višje obrestne mere nego 8%. Nova odredba določa končno za-

založnice največ 6% obresti. Izvzete so le založnice, izdane v inozemstvu.

Obšerna uredba o kartelih kartele naložno prepoveduje. Ustanoviti se morejo le na podlagi dovoljenja ministrstva za trgovino in industrijo, če to zahtevajo nujni gospodarski razlogi ali javni interesi: zaradi ureditve proizvodnje in prodaje blaga, poslovnih pogojev, cen in tarifov. Nad temi karteli pa se uvede stroga državna kontrola, tako da imajo pristojni državni organi pravico vpogleda v vse poslovanje kartelov, ter da država v danem primeru kartelom lahko imenuje svoje komisarje. Karteli se bodo lahko ustanavljali le s pismenimi pogodbami, ki bodo morale biti registrirane pri ministrstvu za trgovino in industrijo. Tudi vsaka sprememba teh pogodb ali kakršnakoli druga bistvena sprememba v poslovanju kartela bo morala biti dovoljena in registrirana pri pristojnih oblasteh. Za prestopke zoper določbe te uredbe so določene stroge sankcije in kazni. Vsi dosedanja karteli prenehajo obstajati in se morajo v smislu uredbe na novo ustanoviti.

Po uredbi o prepovedi popravilnic obleke in obutve v industrijsko-tovarniških obratih se morajo obstoječe delavnice navedenih obratov v treh mesecih likvidirati. Le gumijasta obutve se bo smela tudi v bodoče popravljati v tovarniških delavnicah takih podjetij.

Obsežna modernizacija angleške vojske

Vsa vojska na kopnem bo motorizirana — Brigada bo kompletna celota — V Južni Afriki bodo zgradili močno pomorsko oporišče

London, 14. avgusta. Ž. Po informacijah angleških listov pripravlja vrhovni generalni štab angleškega imperija popolno reorganizacijo angleške vojske. Reorganizirani nameravajo predvsem vse rezervne zore in svojo teritorialno vojsko. Vojska naj bi se izpopolnila s podrobno izvedeno naborniško akcijo. Razen tega naj bi se opremila z vsemi najmodernejšimi sredstvi za obrambo proti napadom iz zraka. Vojska bo popolnoma motorizirana. Vsem tovim bodo priključili traktorje. Angleški polki bodo v bodoče sestavljeni iz treh takozvanih lahkih in enega težkega bataljona. Moštvo lahkih bataljонов bo oboroženo z avtomatskimi puškami in strojnimi, težki bataljoni pa z motoriziranimi težkimi strojnimi in lahki topovi. Vsaka brigada bo imela na razpolago več tankov z Diesellovimi motorji, tako da se bodo slednji lahko uporabljali tudi kot pogonski stroji pri delu na terenu. Vsaka brigada bo

imela nadalje specializiran pionirski oddelk z najmodernejšimi pripravami za gradnjo mostov, rovov in kavern.

Reorganizacija vojske pa se ne bo izvršila samo na kopnem, marveč tudi na morju. Baš te dni je vrhovni admiralski svet sklenil zgraditi veliko pomorsko bazo v Južni Afriki, in sicer v zalivu Saldanhu. Saldanhijske utrbe bodo imele svrhu kontrolirati in ščititi južno-afriške trgovinske pomorske poti proti Indiji, Avstraliji in Južni Ameriki, ki so za Anglijo izrednega pomena v primeru, da bi bil prehod skozi Sueški kanal kakorkoli onemogočen. Generalni tajnik državnega odbora za obrambo imperija sir Maurice Hankey je odpoval v Južno Afriko, da se z zastopniki južno-afriške vlade pogovori o gradnji te pomorske baze. Po informacijah iz Captowna namerava južno-afriška vlada razen teh gradenj oskrbeti svojo vojsko z več sto letali.

Otvoritev kampanje za Hitlerjev plebiscit

Začel jo je po radiju Göbbels — V agitacijo se morajo vpreči vsi, ki so v Nemčiji popularni

Berlin, 14. avgusta. AA. Snoči je Göbbels govoril po radiju o plebiscitu dne 19. avgusta. Göring bo govoril v Monakovem, notranji minister Frick v Kölnu, namestnik Hitlerja Rudolf Hees v Vratelavi. Listi priobčujejo dolge članke, v katerem pozivajo prebivalstvo, naj v nedeljo potrdi zakon o združitvi državnega kancelarstva in državnega predsedništva v Hitlerjevi osebi.

Pariz, 14. avgusta. AA. Hvas poroča iz Berlina: Snoči je propagandni minister dr. Göbbels imel svoj volilni govor za plebiscit dne 19. avgusta v delavski četrti Neukölln. O pokojnem Hindenburgu je govoril v najlepših izrazih. Inozemsko časopisje je hotelo predočiti Hindenburgovo smrt kot začetek nacističnega poloma. Naloge, ki jih še moramo rešiti, je delal Göbbels, pa so prevelike, da bi mogli zapustiti svoje mesto.

V ostalem Göbbels ni povedal nič novega o notranji in zunanji politiki. Pokazal pa je, da se bodo nacionalni socialisti poslužili tega gesla v svoji agitaciji: Hitler je najboljši in je edini, ki lahko Nemčijo vlada. Ves teden bo Hindenburgov lik v ospredju in nacionalni socialisti ga bodo prikazovali kot zaščitnika svojega pokreta in zvestega Hitlerjevega prijatelja.

Notranji minister Frick je govoril v Kölnu, pruski predsednik Göring pa v Monakovem. Dejal je, da mora plebiscit pokazati vsemu svetu, da Nemčija še nikoli ni bila tako edina in tako za fuhrerja, kakor sedaj.

Berlin, 14. avgusta. g. Zadnji teden pred 19. avgustom se je šele prav pričela kampanja za nedeljsko ljudsko glasovanje. Glavni posel bo pri tem opravil radio, v katerem ne bodo govorili samo vsi ministri in glavni dostojanstveniki narodnega socializma, temveč bo služil propagandi tudi na nov način, s tako zvanimi »kratkimi parolami«. Ob 8, 14, 16, in 20. bodo po tri minute stopile pred mikrofoni več ali manj znane osebnosti z razpravami o predmetih z raznih polj javnega udeleževanja. Med govorniki »kratkih parol« so napovedani Krapp von Bohlen, kirurg Sauerbruch, dr. Eckenert ter številne druge osebnosti iz javnega, kulturnega, da celo športnega življenja. Z današnjim dnem je tudi ves tisk stopil v službo ljudskega glasovanja dne 19. avgusta. Pri tem se razločno vidi, da bočejo listi poudariti predvsem zunanje-politični pomen tega plebiscita. O ljudskem glasovanju je izjavil feldmaršal Mackensen v »Deutsche Allgemeine Zeitung«, da to pot ne gre za volilno borbo, ker ni nobenih nasprotnikov. Izid ljudskega glasovanja s pretežno večino pridržanih glasov je že danes zagotovljen.

Milijon Japoncev se naseli v Mandžuriji

Dosledno izvajanje imperialistične politike — Nase-ljenci bodo v resnici vojaki — Japonski cinizem

Tokio, 14. avgusta. AA. Minister za prekomorske zadeve je zahteval od finančnega ministra naknadni kredit 4 milijonov jenov, da bo mogel tekom leta 1935, podpreti milijon emigrantov v Mandžuriji. Vsi emigranti bodo oboroženi.

Mornariški minister je izjavil novinarjem, da si mora japonski narod poskrbeti varnost in obrambo na način, ki bo trajen. Hkratu pa se mora rešiti tudi v vseh enostranskih obvez iz zasledenih mednarodnih pogodb.

Japonski napadi na ruske železnice

Japonski napadi na ruske železnice Moskva, 14. avgusta. k. Japonsko-kitajski

spor zaradi vzhodno-kitajske železnice se je v poslednjih dneh znova zelo zaostroval, ker je sovjski železniški ravnatelj Rudy objavil poročilo, ki je bilo sestavljeno o dose-danem razpletu tega spora. V poročilu se naglašja, da je redna uprava železnice zaradi neprestanih terorističnih aktov nemogoča, saj je teror že zahteval življenja več ruskih državljnov, in povzročil železnici za več stotisoč rubljev škode. Dosedaj je bilo ubitih na Vzhodni kitajski železnici 46 oseb, med njimi 9 železničarjev, 202 oseb pa sta bili ranjeni. Teroristi so napadli 42 železniških uslužbencev, poškodovali 9 mostov, 18 telegrafskih in telefonskih zvez. Zaradi sabotažne akcije je dosedaj iztirilo 16 vlakov in je bilo mnogo vagonov in strojev poškodovanih. Teroristi so izvršili tudi 21 napadov na železniške postaje in ču-

vajnice. Ugrabili so 116 ruskih državljanov in zažgali 22 železniških stavb.

Istočasno s tem poročilom, ki je izzvenelo kot resna obsodba japonske politike na Daljnem vzhodu, so listi objavili tudi svoje komentarje. Med drugimi pravi »Pravda« v svojem uvodniku, da bi bilo treba opozoriti Japonsko, da sovjetska vlada nikoli ne bo žrtvovala svojih interesov pri tej železnici, pa če bi se teror mandžurskih banditov ali pa napadi japonskega tiska še tako povečali. Tudi »Izvestija« zahtevajo od japonske vlade, naj preneha s protirusko agitacijo. Japonske oblasti, pravi list, se zapletajo v zelo nevarno igro. Zato jih poslednjič opozarjamo, da bomo branili svoje interese z vsemi razpoložljivimi sredstvi.

Tokio, 14. avgusta. k. Objava podatkov o dogodkih na vzhodno-kitajski železnici v ruskih listih je povzročila v tukajšnji javnosti silno ogorčenje in vznemirjenje. Listi besno napadajo Sovjete, češ, da s pomočjo uprave vzhodno-kitajske železnice vršijo le široko zasnovano komunistično agitacijo, ki ima poleg tega še izrazit protijaponski značaj. Listi skušajo s tem zvaliti vsvo odgovornost za dogodke ob vzhodno-kitajski železnici na Ruse.

Komunističen atentat na mandžurski brzi vlak

Mukden, 14. avgusta. AA. Na progi Mukden-Kirin so, kakor pravi uradno poročilo, kitajski komunistični teroristi izvršili atentat na brzovlak. Katastrofa je zahtevala 16 žlvoških žrev, preko 50 potnikov je bilo težko ranjenih. Atentatorji so postavili na progo peklenški stroj. Mandžurska policija je takoj uvedla preiskavo. Atentatorjev doslej še ni uvelidila.

Sovjetski letalci v Franciji

Lyon, 14. avgusta. AA. Sovjetskim letalcem, ki so prispeli iz Pariza, so priredili na tukajšnjem letališču nenavaden priščen sprejem. Lyonski župan minister Herriot je v svojem pozdravnem govoru s spoštovanjem govoril o sovjetskih letalih in letalcih. Spomnil se je sprejema, ki so mu ga lani priredili v Moskvi. Dejal je, da s sodelovanjem med sovjetsko in francosko vlado v velikem interesu miru. Za oba naroda je namreč mir njuna najvišja blaginja.

Herriotu se je zahvalil odpravnik sovjetskega poslanstva v Parizu Rosenberg. Dejal je, da je prijateljstvo med Francijo in sovjetsko Rusijo dejstvo, ki je posledica ljudske zahteve v obeh državah. Oba naroda pa sta za mir. Ruski narod ve dobro, da je Francija globoko miroljubna. Naši dve državi sta najsolidnejše jamstvo za mir. Kakor Francija, tako je tudi sovjetska Rusija za mir v varnosti.

Stavka železničarjev na Korziki

Bastia, 14. avgusta. AA. Železničarji na Korziki so davi stopili v 24urno stavko. Stavko hočejo protestirati proti znižanju svojih prejemkov. Ves železniški promet počiva. Poštno službo opravljajo avtobusi. Na vsem otoku vladata red in mir.

Katastrofa madžarskega vojaškega avta

Bedimpešta, 14. avgusta. AA. V vasi Vacci je madžarski vojaški tovorni avto, na katerem je bilo polno madžarskih vojakov, v silni naglici pripeljal do ovinka, kjer pa je šofer nenadoma izgubil oblast nad volanom. Avtomobil se je z vso silo zaletel v neko hišo in podrl celo steno. 25 vojakov je bilo težko ranjenih. Prepeljali so jih v bolnišnico. Osem izmed njih se bori s smrtjo.

London, 13. avgusta. g. V angleških političnih krogih so zelo v skrbeh zaradi položaja na Daljnem vzhodu. »Daily Express« izjavlja, da se v vzhodni Aziji pripravlja nova nevihta. Japonska bi rada popolnoma izločila ruski vpliv v Mandžuriji in stremi zaradi tega zlasti za kontrolo nad vso vzhodno azijsko železniško mrežo. Razen tega si japonska vlada prizadeva, da bi po možnosti čimprej uresničila takozvani Panakov načrt, ki določa ustanovitev velike azijske države pod vrhovnim vodstvom rumenega plemena. Nova država naj bi obsegala Mandžukuo, Mongolisko, notranjo Kitajsko in ruski Turkestan ter se raztezala do meje Indije.

Ameriški bankovci s srebrnim kritjem

Newyork, 14. avgusta. AA. Poučeni krogi smatrajo, da bo vlada zdaj pospešila nakup srebra v inozemstvu. Vlada hoče s tem povečati in izpopolniti zalogo srebra v Zedinjenih državah. Dodatna emisija srebrnih potrdil v znesku 80 milijonov dolarjev je relativno neznatna, vendar pa bi uvedba dvokovinskega sistema v ameriško denarstvo utegnla dolar razvrednotiti.

Grčija kupuje od Nemčije

Berlin, 17. avgusta. AA. DNB poroča: Iz podatkov o uvozu nemškega blaga v Grčijo v zadnjih letih izhaja, da uvoz iz Nemčije čedalje bolj narašča. V letošnjem prvem polletju je nemški uvoz v Grčijo presegel lanskega za 137.250 milijonov drabem.

Nemčija grozi z dumpingom

London, 14. avgusta. g. Da bi se preskrbela potrebne devize za nakup surovin, se bavi nemška vlada, kakor poroča »Daily Herald«, z mislijo, da bi posegla po splošnem dumpingu in izvažala svoje izdelke pod produkcijskimi stroški. Kakor poroča isti list, so bile baje nemške tovarne že opozorjene na nujno potrebo tega koraka.

Netočne vesti o Abd el Krimu

Pariz, 14. avgusta. AA. Vest, da bo dobil Abd el Krim dovoljenje, da se nastani v francoskem Maroku, ni točna. Uradni krogi izjavljajo, da je ta vest brez podlage. O izgnanstvu vodje rifskega upora lahko sklepata samo francoska in španska vlada. O kakšni prekinitvi tega izgnanstva še ni bilo nobenih pogovorj med Parizom in Madridom.

Admiral Byrd kot samotar

Washington, 13. avgusta. AA. Tu so prejeli poročilo admirala Byrda, ki ga je našla rešena odprava. Byrd je zdrav, vendar je dokaj šuškal, ker je moral živeti popolnoma sam več mesecev v nekem zatočišču, oddaljenem 200 km od taborišča Little America. (Glej tudi članek na 6. strani.)

Borzna poročila.

Curih, 14. avgusta. Pariz 20.20, London 15.41, Newyork 301.75, Bruselj 71.95, Mil-ign 26.2750, Madrid 41.8750, Amsterdam 207.55, Berlin 119.90, Dunaj 72.73, 56.50, Praga 12.72, Varšava 57.90, Bukarešta 3.05.

Devize. Amsterdam 2300.40 do 2311.76, Berlin 1325.69 do 1336.49, Bruselj 797.46 do 801.40, Curih 1108.35 do 1113.85, London 170.42 do 172.82, Newyork 2216.61 do 3344.87, Pariz 223.88 do 226, Praga 140.95 do 141.81, Trst 290.74 do 293.14 (premijs 28.5 odst.). — Avstrijski šilling v privatnem klicanju 8—8.30.

Težka nesreča na Grintovcu

Neka mlada Splitčanka se je ubila, trije zagrebški turisti in ena turistka so pa težje poškodovani — Nesrečo zakrivali nalivi

Jezerca, 14. avgusta. Včeraj dopoldne se je pripetila v Kamniških planinah pod steno Grintovca strašna planinska nesreča, ki je zahtevala življenje mlade Splitčanke štirje drugi turisti pa so težje poškodovani. Nesrečo je povzročila silna nevihta, ki je divjala včeraj v planinah tako, da so se jele rušiti ogromne skale in se vavile v dolino. Treba je pripomniti, da bi se nesreča ne bi bila zgodila, ako bi bili ponesrečenci večji turisti.

Družba Zagrebčanov, 33letni privatni uradnik pri tvrdici »Ledički« v Zagrebu Oto Ebenspanger, njegova zaročenka 24letna privatna uradnica v Zagrebu Zlata Kontak in 25letni izložbeni aranžer iz Zagreba Božidar Krznarič, so sklenili prebiti svoj dopust v planinah. Na kolodvoru v Zagrebu so se ravno pogovarjali, da bodo napravili turo na Grintovec, ko se jim je pridružila neka gospodična iz Splita, katere ime pa ni znano. Pregovorili so jo, ker je bila že itak namenjena v Slovenijo, da gre z njimi na Grintovec.

Včeraj jutrija so se z Jezerskega napotili proti Grintovcu. Pridružil se jim je še neki Zagrebčan. Družba je bila prvič na Grintovcu in ni poznala poti, zato so bili srečni, ko so našli pot med potjo na dva ljubljanska turista, ki sta se rade volje odzvala njihovi prošnji, da popeljeta družbo v Češko kočo. Vreme je bilo slabo, lilo je kakor iz škefa. Pot z Grintovca na Češko kočo je v takem vremenu izredno nevarna in je priporočljiva le dobro izvežbanim turistom. Silna ploha je povzročila, da

so se trgale mogočne skale in se med oglašajočim ropotom valile v dolino. Zagrebčani, ki kaj takega še niso doživeli, so bili seveda preplašeni in so se slepo držali navodil, ki sta jih jim dajala izvežbana ljubljanska turista. Posebno preplašena je bila Splitčanka, ki se je vsa tresla od strahu.

Voditi so jo morali za roko. Družba je srečno prispela do tako zvanih Ravnih pod steno Grintovca. Ebenspanger je kakih 200 m pred ostalimi vodil za roko Splitčanko. Nenadoma se je nad njimi odkrila ogromna skala v velikosti majhne hiše. Z vsilo silo

je treščila na drugo skalo in se razletela v tisoč kosov

ter sprožila ogromen plaz. Ljubljanska turista sta z glasnim krikom opozorila družbo, naj se poskrije za skalami, toda ropot bobnečega skalovja je povzročil, da družba ni slišala svarilnih klicev. Splitčanka je velika skala iztrgala iz rok Ebenspangerjevih in jo zasula pod plazom.

Dočim sta ljubljancema našla zavetje pod dvema velikima skalama in sta tako ostala nepoškodovana, so vse druge zalede skale ter jih lažje ali težje poškodovale. V tem času se je mudila v Češki koči neka turistovska družba iz Štajerske, ki je prišla iz Frischaufove koč. Bilo je okrog 11., ko so zasilili nad Češko kočo vptije in stokanje. Oskrbnik koč je takoj odšel na kraj nesreče, se je pa čez četrte ure vrnil in prinesel žalostno vest. Iz koč se je takoj napotila neka gospodična štajerske družbe na Jezersko, da pokliče rešilno ekspedicijo. Po dvehurni silni naporni in nevarni poti, ko so se ji ves čas za hrbtom trgale skale, je prispela v Kazino na Jezerskem. Še predno je mogla povedati, kaj se je zgodilo,

se je od preostanega napora in strahu onesvestila.

Močili so ji glavo, dokler se ni zavedla. Nato je s trpetajočim glasom začela pripovedovati.

Plačilni natakaz Kazine je takoj organiziral rešilno ekspedicijo. Z Jezerskega so se napotili v planine domačini Franc Stern, Aljančič, Sava, Sena, Krč, Guzelj, šofer Bučina, Fang, jurist Virnik in njegov brat jezerski župan Peter Virnik. Rešilno ekspedicijo sta vodila pri reševalnih poslih že izkušeni Vinko Tepina in njegov sin. Ekspediciji sta se pridružila tudi ljubljanski advokat dr. Žužek in njegova hči. Gospodična, ki je prišla po ekspedicijo, se ni dala pregovoriti in se je vrnila obnemem z ekspedicijo. Plačilni natakaz je obnemem takoj obvestil gasilsko četo v Kranju, od koder sta proti Jezerskemu takoj odpeljala oba rešilna avtomobila. V dobri pol uri sta navzlic slabi poti, ki jo je razmočilo obilno deževje, prispela do

Makekovega penziona na Jezerskem.

Ker je ves dopoldan in popoldan deževalo ter so se še vedno trgale skale, je bilo

reševalno delo ekspedicije silno oteženo.

Vzpenjali so se le počasi navzgor, ker so se morali umikati skalam, ki so ves čas bobnale v dolino. Po štirurnem iskanju so šele ob 20.30 našli Ebenspangerja, pol ure nato Kontakovo, okrog 22. pa Krznariča. Našli so še četrtega Zagrebčana, ki pa je bil mnogo težje poškodovan kakor prvi trije. Nesrečno Splitčanko so našli že mrtvo. Plaz jo je vrgel na skalo, na kateri je visela z glavo navzdol. Glava je bila popolnoma razbita.

do so se videli možgani.

Telo je bilo od ostrega kamenja vse razrezano.

Rešilna ekspedicija je mrtvo Splitčanko in težko ranjenega Zagrebčana odnesla v Češko kočo, Ebenspangerja, njegovo zaročenko Kontakovo in Krznariča pa je spravila v dolino. Vsem trem so nudili prvo pomoč Makekovi, ki so postregli tudi vsem članom rešilne ekspedicije. Ko so si ponesrečenci nekoliko opomogli, jih je ob 21. odpeljal rešilni avto z Jezerskega v ljubljansko bolnico. Zdravniki so pri pregledu ugotovili, da ima Kontakova zlomljena rebra in levo nogo, na telesu pa ima poleg tega še polno prask in udarcev kamenja. Ebenspanger si je zlomil desno nogo in naletel desno roko, dočim Krznarič nima tako hudih poškodb in je odnesel le manjše praske po vsem životu.

Davi ob 6. se je rešilna ekspedicija ponovno napotila v Češko kočo, da spravi še zadnjega ponesrečenca v dolino. Dopoldne so ga prinesli na Jezersko, od tam pa v Kranj, odkoder ga je opoldne rešilni avto pripeljal v Ljubljano. Ko to pišemo, ponesrečenca še niso pripeljali v Ljubljano.

Pri mrtvi Splitčanki so našli aeroplanski vozni listek iz Ljubljane na Sušak, kamor se je nameravala v poneklejke odpeljati in se je dogovorila s svojim očetom, da jo bo počakal na aerodromu.

Dva bratca

Ljubljana, 14. avgusta. Eden je brez leve noge in desnega očesa, drugi je pa »zalostni Janez«, ki ga ljubljanci še predobro poznajo. Prvi nosi težko bismo in se spretno kreta z bergljami. Če ljubljanci njega ne poznajo dobro, pozna on tem bolje nje. Rodovnik sleherne gostilne zna na pamet in prav dobro ve, kje je najboljša vino.

Včeraj je kaj glasno kazal svoje znanje na cestah pri Sv. Jakobu; dopovedoval je Janezu, kam bi bilo dobro zaviti in kje se ga je že vtisih nasrkal. Storkljal je z bergljami po Rožni ulici ter bil še trden v nogah. Čeprav je bil nekoliko glasen, je bil vendar dostojen in kazal je celo vzorno tovarništvo do ubogega Janeza.

Zalostni Janez bi namreč bolj potreboval berglje, kot njegov gostitelj. Noge so se mu povsem omejevale, da so se opletale kot prazne hlače. Janez je igral dovršeno vlogo trabant. Bil je najlepši primer, kako hromi vodi hrome. K sreči pri Sv. Jakobu ni takšnega prometa, da je Janez lahko rabil ceste v vsej širini. Toda vsa čast Janezu! Čeprav mu je odpovedalo vse od nog do glave, celo jezik se mu je zapletal tako nerodno, kot da ima polna usta žgancev, vendar je Janez ostal doleden sam sebi in ni niti zamajal svojega položaja. Njegov gostitelj je diplomat ter ne, da ne gre metati vsega v en koš: ko piše, piše, ko pa berači, berači. Janez je pa izbral konjunkturo: ko ga je zaneslo čez cesto na levo, se je oprjel tam kljuko ter vstopil z obupanom obrazom berači, nakar ga je zaneslo na desno, kjer je tudi hkrati beračil in lovil ravnotežje.

Tovariš je stal sredi ceste stabilno podprt z bergljami in kljuki:

Ta zavostni Janez! Pojdi no, da te ne bo policaj vzel!

Janez se je pa kregal z vsem svetom, ker so ga v Rožni ulici postavili pod kap brez milodara. Preklinjal je gospodo, da se je kar bliskalo in slehernemu pešcu je zastavil pot. Dostojanstvenega gospoda je sunil v trebuh ter vzdihnil: Živio buh!

Na Karloški cesti je Janez zelo pešal, bratec ga je pa še vedno mučil ter silil naprej.

No, Janez, kakšen pa si! Pokaži mi no, kako se stojiš sabaht!

In Janez je kričal svojim hlačam »sabaht!«, a so mu tem bolj plesale ter ga zanašale po cesti. Dež je bil, toda bratca sta vajena tudi zunanje mokrote, zato se jima ni mudilo. Janez se je oprjel na kanclarj in kolov ter plesal okrog njih, najbolj je pa bil vesel vrtnih ograj. Obešal se je na nje, da se ni sesedel kot prazen vreča. Na Janezovi čisti cesti je pa obežal med kopirivami. Mestni delavec se je trudil precej časa, da bi ga spravil na nogo, a Janez je bil mehak kot goba. Ljudje so se zbirali v gručah in otroci so se zlegli dovali nad mokrim »junakom«, končno je Janez le vstal in bratec ga je pohvalil: — Janez je pa korenina! Sam je vstal, pa pravi, da je pijan. No, Janez, pojdiva! Vi-diš, zakaj pa grem jaz lahko!

Vendar sta obsedela na podstavku vrtno ograjo, da se spodijeta, ker je bilo še daleč do Kurje vasi. Bratec je pa povedal: Nikdar mi ni dal za pijačo in zdaj mu bom zapodil. Tako se ga bo nasrkal, da bo imel polno hlače. Menda se bo spomnil, zakaj sem ga napojil.

Pristopajte k »Vodnikovim družbi«

Na razstavi viških obrtnikov

Viški obrtniki so pokazali, da prav nič ne zaostajajo za šentviškimi

Vič, 14. avgusta. Podružnica DJO na Viču je otvorila v nedeljo 12. t. m. svojo prvo obrtno razstavo v navzočnosti pokrovitelja razstave predsednika občine g. Jurija Petroviča ter odličnih predstavnikov raznih gospodarskih in kulturnih organizacij. Predsednik viške podružnice DJO g. Jože Lojk je najprej pozdravil goste, nakar je otvoril razstavo pokrovitelj g. Jurij Petrovič.

Občinstvo je že prvi dan v rekordnem številu posetilo razstavo in izreklo zelo laskavo pohvalo, saj jo tudi naši obrtniki v polni meri zaslužijo, ker so nam pripravili z velikimi gnetnimi žrtvami razstavo, ki prav nič ne zaostaja za obrtniško v Št. Vidu.

Razstava je nameščena v I. nadstropju narodne šole na Glincah v šestih učilnicah, ki so jih obrtniki okusno preuredili v razstavne prostore. Ogledamo si naše razstavljalce, kakor so razvrščeni po sobah. V sobi št. 1 vidimo okusno aranžirano razstavo vrtnarskih izdelkov g. Franca Herzmankega, v čigar neposredni bližini je razstavil krasne terazne mize g. Sorbec Franc. V desnem kotu je razstavil mizarski mojster g. Tone Bizovičar lepo izdelano spalnico iz afriške breze.

V sobi št. 2 ima v levem kotu moderno kuhinjsko opravlo predsednik podružnice DJO mizarski mojster g. Jože Lojk, ki tudi vzbuja občo pozornost. Poleg njega je razstavil mladi in talentirani pečarski mojster g. Jože Lojk, ki tudi vzbuja občo pozornost. Poleg njega je razstavil mladi in talentirani pečarski mojster g. Stanko Pirnat najmodernejši štedilnik s kopalno napravo, dalje dve glinsti peči in kamini, ki bo gotovo krasili jedilnico ali salon naših premožnejših občanov. Zelo lepe klenarske izdelke je razstavil tudi mojster g. Kosenina Franc in sicer kopalno peč, razne kopalne kadi, skafje, vrtno škroplilnice in stroj za čiščenje medu. Na skrajni desnici pa je razstavil g. Julij Stermonsky tri emajlirane peči v zelo okusnih barvah.

V sobi št. 3 vladala velika pestrost. Na levi strani je razstavil svoje izdelke mizarski mojster g. Ivan Umek in sicer kuhinjske kredence od najmodernejših do najpraprostejših, ki pa se vse odlikujejo po precizni izdelavi, dalje kuhinjske mize in stole, umivalno mizo ter več ležalnih stolov. Naši stavbniki se bodo gotovo zanimali tudi za hišna vhodna vrata in sobna vrata, ki jih je izdelal zelo lepo g. Umek. Nekako z mešanimi občutki pa obdružuje posetniki tudi dve krasni krsti, ki sta monstre delo ter je v njih izdelovanju g. Umek pravi mojster. Naši smučarji naj si predvsem ogledajo smučke, ki jih je skrbno izdelal kolarski mojster g. Vinko Cirman. V desnem kotu sobe je razstavil svoje čevljarске izdelke g. Ignac Voljč, ki se odlikujejo po fini in precizni izdelavi. Visoki škornji, gojzere in promenačni čevlji ugajajo vsem posetnikom.

V sobi št. 4 je takoj pri vhodu razstavil cementne izdelke g. Ivan Sedej. Krasna balkonska ograja, marmornat obelisk, nagrobni spomenik z okvirom ter dekorativni predmeti za vrtove vzbujajo splošno

pozornost. Nadvse zanimiv pa je mozaik iz kamenčkov, ki predstavlja Kristovo glavo, delo mladega in nadarjenega umetnika g. Cirila Battelinija. Občinstvo se dolgo ustavlja pri tem mozaiku ter ga občuduje. Na nasprotni strani pa nam nudijo očarujoč pogled orehova jedilnica Produktivne zadruge ljubljanskih mizarjev. Jedilnica se odlikuje po precizni izdelavi, poseben sijaj pa dajejo opravi zaokrožena naslonjaka in pa vogali na kredenci, ki se zapirajo s steklenimi vrati. Dalje je razstavila zadruga še takozvana moderna smučna okna in pa vhodna vrata. Oboje se odlikuje po krasni izdelavi.

V sobi št. 5 ima takoj pri vhodu razstavljeno moderno izdelano kuhinjsko opravlo in sobna vrata mojster g. Andrej Drobnič. Tudi njegovi izdelki vzbujajo splošno občudovanje občinstva. Ob južni steni sta razstavili svoje pečarske izdelke Rožna pekarna v Rožni dolini in pa gđc. Albina Drobničova. Poleg pečarskih izdelkov razstavljata čevljarški mojster g. Alojzij Sedej čevlje, ki se odlikujejo po precizni in fini izdelavi ter morejo konkurirati vsem tovarniškim izdelkom. G. Jakob Trobec, sedlarski mojster iz Kozarij, razstavlja na visokem konjičku težko konjsko vprego, za katero se bodo gotovo zanimali naši prevozniki. Posebno pozornost pa vzbujajo portreti domačinov, ki jih je nadvse skrbno izdelal fotografski atelje g. Anton Mancini. Obiskovalci se ustavljajo in občudujejo slike, ki so kakor žive. Poleg g. Mancinija je razstavil moške in damske obleke modni atelje g. Anton Gorjup.

V zadnji oz. 6. sobi razstavljajo pri vhodu gđc. Marjanca Dolenceva vezene, zastore, prte in prtice, za katere se zanima predvsem ženski svet. G. Dolenceva je velikodušno prepustila pregledniti za spalnice vsem razstavljalcem pohištva. V levem kotu ima razstavljene okusne klobučke modistka g. Mimi Wohinčeva. Okusno damsko frizuro je napravil tudi brivski mojster g. Ciril Vaši z Novega trga. Vso levo stran pa je zasedel g. Jože Mrak, ki je razstavil okusno in precizno izdelano spalnico in jedilnico iz orehovega lesa, med katero se zlasti odlikuje miza z vložki. To res apartno delo vzbuja splošno občudovanje posetnikov.

Razstava viških obrtnikov jasno kaže, kaj zmoro obrtniška zavest in vzajemnost. Viško obrtniško se dobro zaveda, kako je treba propagirati izdelke domačih obrtnikov in s tem pokazati javnosti, da domači izdelki prekašajo tovarniške in inozemske. Razstavo si je v prvih dveh dneh ogledalo že nad 500 posetnikov. Razstava je odprta vsak dan od 26. t. m. od 8. do 19.

SPORT

Gorske motociklistične dirke MK Ilirije na Ljubelj bodo jutri dne 15. t. m. ob 10. dopoldne. Derivacija proga se napreduje od pol 10. uri, na kar se občinstvo počasi opozarja. Zaradi krajšega vremenskega vremena, opozarjamo občinstvo, da se bodo dirke vršile ob včakem vremenu.

JUTRI TEMPERAMENTNA, SARMANTNA IN NEPOZABNA

Franciška Gaal v »Papriki«

ELITNI KINO MATICA

Delo in uspehi pevskega društva »Slavec«
Proslava društvene 50letnice. — Jeseni razvije »Slavec« svoj prapor. Novi predsednik Boris Roš

Ljubljana, 14. avgusta. Te dni se je vršil v društvenih prostorih v Rožni ulici občni zbor pevskega društva »Slavec«. Zborovanje je otvoril poveljatelj predsednika društva g. Vili Krainer, ki je uvodoma omenil, da je društvo letos praznovalo 50letnico svojega obstoja. Predlagal je, da se pošljeta pozdravni brzojavki visokemu pokrovitelju jubilejne proslave Nj. Vel. kralju Aleksandru I. ter ministru prosvete g. dr. Šumenkovcu. Predsednik je iskreno pozdravil navzočo častnega predsednika g. Ivana Dražila in zastopnika Hubadove pevске župe g. Friderika Krainerja. V svojem poročilu je omenil ogromno delo ob proslavi društvene 50letnice, ki se ni končala. Jeseni bo razvil prapor, ki ga je društvu poklonil kralj Aleksander.

Društveni tajnik g. Boris Roš je podal izčrpen pregled društvenega delovanja med letom. Treba je bilo mnogo truda, žrtve in naporov, a so bili vsi člani na svojem mestu. Društvo šteje 6 častnih, 60 podpornih, 259 ustanovnih in 69 rednih članov, skupno 394. Med poslovnim letom je preminul častni član društva skladatelj g. P. Hugolin Sattner, katerega spomin je članstvo stalo počastilo s trikotnim klicem »slava«. V pretekli poslovni dobi je uprava storila ogromno administrativno delo, saj je bilo odposlanih in rešenih nad 2300 dopisov. Glede na pripravo jubilejnega koncerta se je doseglo rekordno število pevskih vaj, ki jih je bilo nič manj kakor 200. Društveni zborovodja g. Ivo Rupnik je častno izpolnil svojo nalogo. Tajnik se je nadalje zahvalil pevovodjem g. Zorku Prelovcu in Srečku Koporcju, kakor tudi kapelniku vojaške godbe kapetanu Zivanoviču, ki so pomagali pri pevskih vajah in jim gre velika zasluga, da je bil dosežen tako lep uspeh. Blagajniško poročilo g. Ivana Božiča izkazuje 110.000 Din prometa.

O društvenem inventarju, ki se je v jubilejnem letu znatno povečal, je poročal gospodar g. Milan Perles, o bogatem društvenem arhivu pa arhivar g. Ivan Nered. O delovanju pevskega zbora, nastopih in udeležbi na pevskih vajah je poročal slavčev zborovodja g. Ivan Rupnik. Članstvo je v polni meri storilo svojo dolžnost in zborovodja pričakuje, da bo dosegel velik uspeh tudi jesenski koncert, združen s razvitjem prapora. V imenu revizijskega odbora je poročal g. inž. Höfler. Zborovalci so njegov predlog o absolutoriju soglasno sprejeli. V znak velikih zaslug za društvo je občni zbor izvolil za častne člane knezočasto g. dr. Antona Rožmana, župana g. dr. Dinka Fuca, skladatelja g. Zorka Prelovca in g. Srečka Koporca ter gg. arh. Vilija Krainerja in Friderika Krainerja. Občni zbor se je nadalje zahvalil za pomoč in sodelovanje ravnatelju magistratnih pomožnih uradov g. Šebeniku.

Pri volitvah je bil izvoljen novi odbor: predsednik Boris Roš, odborniki: Mirko Berginc, Ivan Božič, Ludvik Logar, Milan Perles, Tone Škrinjar, Zane Nered, Edvard Meze, Alojz Krulc in Rudolf Bruk; namestnika Jože Bučar in Friglerik Pišler; revizorja Jože Sež, Ivan Markič; načelnica ženskega odbora Ruža Roš, odbornica Stefi Zrimec, namestnica Slavka Otrin.

Pri slučajnostih je bila določena članarina in podane smernice za nadaljnje društveno delovanje, nakar je predsednik zaključil lepo uspešno in dobro obiskano zborovanje.

SOKOL

Sokoljski nastop v Preserjih. Sokolsko društvo Preserje priredi jutri popoldne svoj letni javni nastop na vrtu br. Andreja Petelina v Kamniku. Ker je društvo zelo delavno, pričakujemo obilno udeležbo iz Ljubljane in okolice. Spored sokolskega praznika je naslednji: ob 14. sprejem gostov na postaji Preserje, odkoder krene potovka do telovadnice. Ob 15.30 telovadni nastop, pri katerem nastopijo vsi društveni oddelki s prostimi vajami in na orodju. Po telovadbi narodna veselica. Pri vsej prireditvi sodeluje godba Sokola I. Tabor iz Ljubljane. Vsa bratska društva prosimo, da se javnega nastopa udeležijo v čim večjem številu, članstvo v kroju in z društvenimi prapori. Ker se mora društvo boriti s številnimi svojimi nasprotniki, pričakuje društvena uprava, da pohitijo jutri v Preserje ne le Sokoli, marveč tudi številno občinstvo, da s svojo udeležbo potkape priznanje sokolskemu delu na deželi. — Jutri vsi v Preserje, zveze z vlaki so zelo ugodne. Zdravo in nasvidenje!

Kopalna sezona je odplavala

Ljubljana, 14. avgusta. Sredi pasjih dni se je začela prelepa jesen čez noč, seveda v splošno zadovoljstvo vesoljnega meščanskega sveta ki se je povsem »poletovisila« ter »potujila«, da smo bili vsi tuji celo v svojih stanovanjih. Čas je že bil, da je nastopilo hladnejše vreme, da se nam ohladi razgnete glave in da bo konec tujeskega prometa, ki se je začel bohotno razvijati celo na sleherni gmajali. Vendar je treba upoštevati bolečine kopalcev, ki so imeli letos tako slajno kopalno sezono.

Marca smo se že začeli kopati in dišale so nam že kislice. Že tedaj smo obestili vse drugo na kljuko s krizo vred, ki je zdaj že del časa v nemilosti. Počivali smo prav za prav vse leto. Včasih je bila letoviška sezona samo dva meseca, zdaj se nas je pa polastila prava potniška psihoza (najbrž celo nevrastenija). Vse tujsko prometne melodije smo slišali, povsod je bilo letos lepo, povsod so nas tuji vprav danši. Otvorjali smo kopalnice, vabili na gasleke veselice — sploh je bilo tujsko prometnih prireditvev nešteto — plavalne tekme in razne turnirje smo napovedovali vedno, ko se nam je obetal dež ter smo skrbeli z vsemi močmi, da so bili tuji čim bolj zadovoljni. Najbolj so bili zadovoljni seveda v Ljubljani, kjer je bila najživahnejša kopalna sezona na Ljubljani. Zdaj je čas, da tujsko prometni činitelji izdajo že bilanco krasne kopalne sezone, mi ne bomo radi v njihovo zelje. Najprej naj namstejejo, koliko kopalšč so otvorili v Ljubljani, odnosno modernizirali ter naj razrejejo sijajne načrte za bodoče.

V nedeljo je bil tujski promet še v najvišjem vzletu, a baš popoldne je bilo konec sezone. Tudi na naši promenadi; »letovisčarke« so obupno bežale pred nebesno višičarke, vendar jim je zmoglo platirno kopoje, vendar jim je zmoglo, da nena krila, ki so letos tako moderna, da so naše meščanke razrezale vse stare rjuhe. Čeprav se moda menja včasih hitro, vendar ne more vedno slediti vremenu, zato naše letovisčarke še vedno hodijo v platnenih oblekah, ki jim mokre štrle ob telesih kot vitezski oklepi. Dopoldne so se meščanke še mazali z najrazličnejšimi sezonskimi mazili, popoldne so pa morale ugotoviti, da jim kopalna sezona plava napred nosu. Sava se letos sploh še ni ogrela in ni upadla vse leto na normalno poletno višino, zato so meščanke seveda pričakovale, da se bo kopalna sezona šele začela. Toda včeraj je bila že jesen. »Letovisčarje« so se začeli vračati in naše ulice so po dolgih mesecih zopet malo oživele. Debuje že tretji dan, kot navadno le ob veleseljmu, ki ga pa imajo menda v Mariboru, kjer že itak pritožujejo nad prevelikim obiskom. Tako se je zopet naša lepota začela sezona poplav, ko začnemo razmišljati, kako imenitno bi bilo, da bi bile naše reke regulirane. Ljubljani bomo seveda začeli

regulirati zdaj, ker je takšno vreme najugodnejše za vodna dela.

Ne nameravamo vzemirjati letovisčarjev s tujsko prometnimi bilancami, privoščimo jim prijeten počitek po napornih in dolgih potništvih. Če se ne gre brez sezone ter mora biti vedno ena ali druga in moramo biti tudi veseli spalne sezone. V Ljubljani skušamo umetno podaljšati noč, zato gore pri belem dnevu luči. Davi so nam svetile v glavnem tivolskem drevoredu tiste moderne leščerbe nad vse slovesno.

Samo zabeležiti je bilo treba, da v Ljubljani še nismo utonili ter da nam še teče voda v grlo.

Beležnica

BELEŽNICA
KOLENDAR:

Dane: Turek, 14. avgusta, katoličani: Evsebij, Dobrina.
DANAŠNJE PRIREDITVE:
Kino Matica: Mata Hari (Greta Garbo).
Kino Dvor: Afera inž. Ugrona.
Kino Sileta: Champ.
Dežurne lekarne:
Mr. Ramor, Mladostova c. 20, Mr. Trnkoczy, Mestni trg 4.

Izpod sita

Toliko smo menda vsi podkovani v slovnicah, da vemo, kaj je trpna oblika glagola. Če pa vemo to, bomo tudi razumeli, kaj pomeni, da je naše razmerje do kolonij trpno. Kolonij nimamo in v tem pogledu smo strogo trpni ali če hočete pasivni. In vendar bi se morali mnogo bolj zanimati za to vrsto posesti. Kolonije in kolonijalna politika bi nam morala hoditi po glavi noč in dan, da bi se mirno jesti in spati ne mogli. Tudi o kolonijalni vojski bi morali mnogo razmišljati in prav nič bi nam ne škodilo, če bi si na tem polju nekoliko razbistili pojme. Vse je namreč odvisno od pojmov in pojmovnika. Eni pojmujejo kolonijalno politiko tako, drugi zopet drugače. Eni kolonije posedujejo, drugi so pa kolonisti, pa ne oni mestne občine ljubljanske, ki se dreve vrnejo iz Sv. Jakova.

Torej vsaj nekoliko razmišljanja in razlaganje o tem, kaj je kolonija in kakšni so beli afriški zamorčki. Za nje namreč nihče ne zbira obleke in obutve, niti milodarov čeprav so jih najmanj toliko potrebni kakor črni zamorčki, če ne se bolj. Tudi debata o senegalskih belokozih, naših najozhjih rojakih, bi bila zanimiva. Odkrila bi nam namreč storo nesnico v novi luči, da če osla lovš, mu sena molis. Kdor ne čuti žive potrebe po tej debati, mu ni pomoči; naj si da brz prezačiti žepe ali možgane. Resnica se v naših časih ne da dokazati, posebno ne, če je bridka; treba jo je razumeti, čutiti brez besed.

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM«
V ŠIKLI. — Telefon 33—87

Mali Jackie Cooper in karakterni igralec Wallace Bery v lepem filmu

CHAMP

Nesebična ljubezen med očetom in sinom. — Film je v nemškem jeziku. Predstave v torek ob 7. in 9. v sredo ob 5. 7. in 9. in v četrtek ob 7. in 9. uri zvečer. Dopoldno nov Foxov zvočni tednik. Pride: Srečno pot, Magda Schneider.

Iz Litije

Prireditve na praznik. Jutri na praznik se bodo vršile na Savi veselaške tekme, ki jih organizira načelnik litijskega Sokola br. učitelj Veno Tauffer. Popoldne bodo na imeli gasilci v Smartnem svojo tradicionalno avgustovsko prireditev, ki privablja običajno mnogo prijateljev idličnega Smartna in naših vrhah gasilcev.

Elitni kino Matica
Telefon 21-24

Greta Garbo

kot opasna vohunka za časa svetovne vojne

MATA HARI

Ramon Novarro — Lewis Stone

Na predvečer bo stafetni tek in akademija, drugi dan opoldne pa srpejem gostonakar se vrši proslava po sporedu.

Mislino, da se bo ta dan pokazala prava sokolska ideja in da bo enkrat za vselej prenehalo identificiranje iste z različnimi političnimi smermi, kar nekateri ta, ko radi in hote zamenjajo s prostornim namenom školovski sokolstvu.

Ponson du Terrail:

96

Lepa židovka

Roman.

— Gotovo ne veste, da bi se moral markiz de Beausejour oženiti s svojo sestrično, kreklo iz Ile de France, ki je ni nikoli videl in ki je bila poslana v Francijo pod nadzorstvom častitljivega starca, strica mladega dekleta.

— To nama res ni znano, toda tu ne vidim nobene prave zveze.

— Gospodično de Blagnac je spremila med potjo tudi komornica. Po prihodu v Marseilles je gospodična zbolela in umrla. Felicite Descombesova, ki ji je pridno stregla, se je pridružila staremu stricu. Moža je tako potrla nenadna smrt mlade nečakinje, da ji je čez nekaj dni sledil v večnost.

— Nadajte, — je dejal Coarasse.

— Kaj ne razumete?

— Felicite Descombesova se je takoj odločila za sijajno partijo, ki se ji je tako nepričakovano ponudila. Bila je čedna in dokaj dobro vzgojena, ker je imela iste učitelje, kakor gospodična de Blagnac, s katero sta skupaj zrasli.

— In ona se je predstavila markizu de Beausejour kot gospodična de Blagnac? — je vprašal Raoul.

— Da, — je odgovorila Angelika.

— Ni ji bilo težko polastiti se papirjev ubogega dekleta, zlasti po smrti njenega strica.

— In prispeja je v Bordeaux?

— Da, v dolgi žalni obleki, obkroženo s smrti svojega strica. Vsem se je smilila in vsakega je ganila njena lepota. Markiza de Beausejour se je takoj očarala.

— In oženil se je z njo?

— Da, osem dni po njenem prihodu.

— In dokaz vsega tega?

— Dokaz?

— Da, saj morate sami razumeti, da take obtožbe ni mogoče naprtili človeku, ne da bi imeli proti njemu zanesljive dokaze. Ali jih imate?

— V Bordeauxu je najmanj dvajset ljudi, ki so živeli v Ile de France in dobro poznali gospodično de Blagnac in ki je niso spoznali, ko so bili predstavljeni novi markizi de Beausejour.

— Zakaj pa niso tega povedali?

— Ker je postala žena prvega občinskega odbornika Bordeauxa s svojim vplivom na dvoru strah vsega mesta. Sam guverner se je tresel pred njo in izpolnil ji je vsako željo. Vi sami morete uvideti, kako veliko moč je imel vsak, komur je bila naklonjena. Mar mi vpiro vas in vpiro samega guvernerja, povsem neznanovano umorila grofa Filipa de Blossac?

— Da, da, da.

— Vse to je jasno, — je nadaljevala Angelika.

— Res je, — je odgovoril Raoul zamišljeno.

Stara služkinja je hotela nadaljevati, pa jo je zadržal Coarasse, rekoč:

— Dovolite mi samo eno vprašanje.

— Prosim.

— Kako ste zvedeli za vse to, kar tu s tako gotovostjo pripovedujete?

— Felicite Descombesova je prispeja z gospodično de Blagnac v Francijo in stregla ji je sama, toda ...

— No?

— Strica mladega dekleta je spremljal zamorec, star, zvest in pošten služabnik, ki Felicitega naklepa ni razumel. Ko je pa opazil, da si je komornica prilastila ime, naslov in dostojanstvo umrle gospodarice, ga je obšla

divja jeza.

— In je spregovoril? — je vprašal Coarasse.

— Nameraval je spregovoriti, pa ga je dala markiza de Beausejour odpeljati na parnik, ki naj bi odpeljal v Ile de France.

— V resnici pa ni odpeljal tja?

— Ne, ladja je odpeljala v Brazilijo, kamor so odpeljali ubogega zamorca, in tam so ga prodali kot sužnja.

— Dobro. Toda to nam še ne pove ...

— Počakajte! Pred odhodom me je poklical stari Gabrijel k sebi, ker mi je vedno vse zaupal, saj sem bila dobra z njim, in zaupal mi je to strašno tajnost. Končno mi je dejal, da se vrne v Ile de France in da bodo tam kmalu vsi sorodniki gospodične de Blagnac zvedeli, kaj se je tu zgodilo.

— Zakaj pa niste takoj povedali, kar ste vedeli?

— Sama markiza mi je takoj povedala, kaj je storila s stariim Gabrijelom, in bala sem se je. Nisem imela toliko poguma, da bi tvegala svoje življenje.

— Zdaj pa govorite?

— Da, ker mi je dala Felicite Descombesova prisloila zausnico, — je odgovorila Angelika.

— Verjamemo vam, — je dejal Raoul, — od te strani naju ne more presenetiti, da se je znala proglasiti za markizo de Beausejour. Vendar se pa ne smemo udajati iluzijam. Če jo obdolžimo sleparije, jo bo utajila, ker ne bomo imeli v rokah dokazov, ker bo lahko ona tožila nas zaradi razčlenjenja časti.

— In tako lahko znova pridemo v ječo, — je pripomnil Coarasse.

— S tem pa naša hvaležnost za vašo dragoceno vest ni nič manjša in lahko se primeri, da bomo to informacijo porabili.

Raoul in Coarasse sta vstala.

— Ali smem v mesto po opravih? — je vprašala Angelika.

— Kar izvolite, — je odgovoril Raoul.

— Trenutek, — se je oglašil Coarasse, ki mu je naenkrat šinila v glavo nova misel. — Trenutek počakajte.

Zgodba, ki ste jo nama povedali, je lahko resnična, lahko pa tudi neresnična.

— Kako to?

— Nobenega dokaza nimava, da si niste te zgodbe izmislili, da bi vas izpustila in bi lahko svobodno zlorabili.

— To je res, — je pripomnil Raoul.

— In ko bi prišla iz te hiše, bi lahko obvestila guvernerja, on bi osvobodil markizo, nas pa znova vrnil v ječo.

— Kaj? Ne glede na to, da me je Felicite udarila po obrazu?

— Nobenega ugovora, draga Angelika, — je nadaljeval Coarasse.

— Stari ladi sem sedel v ječi, menda boste tudi vi lahko prenesli štirindvajset ur zapora. Pojutrišnjem bomo pa videli, kaj se da storiti.

— Pa naj bo, — se je udala Angelika.

— Torej je vse v redu, kaj ne? Danes pojde v mesto samo Raoul, da pozve, kaj se govori po Bordeauxu o nočnih dogodkih.

Potem sta plemeča zapustila Angeliko in odšla nazaj v sobano, kjer so se bili odigrali jutranji dogodki. Sara, gospodična de Saint Hermine in Stari Samuel so se bili že odpočili in vsi so bili zopet skupaj. Raoul jim je sporočil, da odide v mesto, in že je hotel oditi, ko je vstopil mlad mož v spremstvu dveh članov tolpe Jeana de Cadillac.

— Gospod Gaudet? — je vzkliknila Sara nehote.

— Ah! — je vzkliknil tudi Coarasse.

— Gospod advokat?

Ali se vseмирje krči ali širi?

Po tem, kar vidimo, bi se dalo sklepati, da se vseмирje po vrsti širi in krči

O statistiki pravijo, da je veda, ki se da z njeno pomočjo enako prepričljivo dokazati, da je baš noč, kakor da je baš dan. Fizika napreduje tako naglo, da strne lajki in morda celo nekateri fiziki sami. A kdo ve, dali ne streme v prvi vrsti nad protislovji moderne fizike. Tako se je n. pr. ustalila dogma, da vseмирje ni neskočno, temveč samo neizmerno. Zaenkrat ta dogma še stoji. Na drugi strani pa učenjaki trdijo, da se to neizmerno vseмирje v obliki obale neprestano in ne baš počasi razteza. V vsaki sekundi se razširi baje za 20.000 km. Iz tega sledi mnogo zanimivih zaključkov, ki o njih ne bomo govorili, ker nekateri astrologi itak trdijo, da so fantastični. Fantastični pa naj bi bili zato, ker isti zvezdoslovci zatrjujejo, da se svetovje ne samo širi, temveč tudi krči. Eni učenjaki torej pravijo, da se svetovje širi, drugi pa zatrjujejo, da se krči. V enem pogledu se pa strinjajo in to ni malenkost, da namreč ne drži stara dogma o neizpremenljivosti vsemirja.

Naziranje, da se vseмирje širi, slovi na spektroskopičnem opazovanju. Nebuloze ali vsemirna otčija, kakor je dejal Herschel, ta nešteta sozvezdja, oddaljena od nas tako, da računamo njihovo oddaljenost v svetlobnih letih (svetlobno leto je razdalja, ki jo preleti svetlo v enem letu), se kažejo iz spektroskopičnega vidika tako, da kakor bi se od nas oddaljevala. Če jih namreč opazujemo skozi spektroskop, vidimo, da se temne proge, odgovarjajoče raznim njihovim izžarjevanjem, pomikajo proti rdeči. To odgovarja tako zvanemu Doppler-Fizeanovemu pojavu, značilnemu za oddaljujočo se vr svetlobe. Če bi se nasprotno sozvezdja približevala, bi se temne proge pomikale proti vijoličasti. V devetih primerih izmed desetih nam pokaže spektroskop oddaljevanje in sicer dokaj znatno. Iz tega učenjaki sklepajo, da se vseмирje širi. Da, toda odkod oni edini primer izmed desetih, ko nam opazovani predmet pokaže, kakor da bi se nam približeval? Kako spraviti v sklad ta nasprotujoča si opazovanja?

Poleg tega se pojavljajo dvomi, ali se v našem primeru Doppler-Fizeanov pojav sploh da aplicirati. Hubble in Humason opozarjata na to, da se nam najoddaljenejša sozvezdja kažejo v

spektroskopu tako, kakor da se od nas oddaljujejo, dočim napravijo najbližja na nas vtis, da se nam približujejo. Glavno pa je, — in na to se učenjaki najbrž ne ozirajo dovolj — da se ta dva fenomena, oddaljevanje in približevanje, ne dogajata istočasno. Če nam zvezdoslovci pravijo, da so najbolj oddaljene meglovine od nas oddaljene 150 mil. svetlobnih let, pomeni to, da jih vidimo tam, kjer so bile — bežeče — pred 150 mil. svetlob. leti. Ta razdalja je tako ogromna, da si je človek niti misliti ne more. Druge meglovine so bližje. Oddaljene so od nas samo 3 milijone svetlobnih let. Vidimo jih torej tam, kjer so bile pred 3 milijoni svetlobnih let. Njihovo oddaljevanje je pa po spektroskopu počasneje, kakor pri prvih. Najbližje meglovine se nam pa po spektroskopičnih opazovanjih jasno približujejo. Vidimo jih tam, kjer so bile v mnogo bližji dobi, recimo pred 100.000 leti.

Odkod izvira presenetljiv zaključek. Po tem, kar vidimo, se zdi, da se vseмирje po vrsti širi in krči. O njegovih sedanjih fazi nas poučujejo mnogo prečiščevalne najbližje meglovine, o katerih pravijo zvezdoslovci, da se krčijo, dočim nam kažejo najbolj oddaljene prav za prav le še prekoračen kozmični stari vek. Če bi nas mogli spektroskopi popeljati na sam obod vsemirja, ni izključeno, da bi zagledali za 150 milijoni svetlobnih let oddaljenimi meglovinami druge, še bolj oddaljene, ki pa bi se ne »oddaljevale«, temveč bi se nam zopet nasprotno »približevale«, prikazujoč nam pravdomno poslanstvo faze, ko se je vseмирje krčilo, za njimi bi pa videli zopet druge, zopet »oddaljujoče« se itd., dokler bi končno ne zvedeli, koliko takih faz širjenja in krčenja ima vseмирje že za seboj.

Če bi pa sledil temu velikemu dnevu slučajno terminu, ki je treba plačati našemu, je zelo verjetno, da bi nas kmalu vsemu temu najbolj zanimalo vprašanje, odkod vzeti denar za našim. Tak je pač človek v odnosu do svetovja — majhen, neskončno majhen drobci, ki si pa domišljuje, da je središču svetovja, okrog katerega se vse suče. V resnici je pa črviček, ki niti za zemljo nič ne pomeni, kaj šele za svetovje.

škem gledališkem svetu. Iz gimnazije je odšel naravnost h gledališču in že s 24 leti je postal ravnatelj Pištekovega gledališča. Bil je najmlajši gledališki ravnatelj v stari Avstriji. Med vojno je bil med sumljivimi češkimi gledališkimi ravnatelji. Po vojni je vodil razna gledališča in v Pragi je večkrat igral s svojim bratom v filmu. Njegova soproga je bila nekoč splošno znana igralka Merijeja.

Gobavost v Indiji

V Madrasu se je pojavila v predmestju gobavost, kar je povzročilo med Evropeci silno paniko. Primeri iz strahne bolezni so zelo pogosti. Zdravniki so pregledali učence po domačih šolah in našli 51 gobavih. Izmed devetih šol v predmestju Saidapat samo v eni šoli niso ugotovili nobenega primera gobavosti. V tem predmestju so pregledali zdravniki okrog 23.000 prebivalcev in med njimi je bilo 456 gobavcev, od teh 178 kralcev, 10 delavcev v pralnicah, 10 pleskarjev, 9 trgovcev z živili, 8 mlekarijev in dva brivca, torej sami poklici, ki lahko širijo to strašno bolezen naprej.

Največji strah se je polastil v Madrasu živečih Evropecev, ki so dajali pravi perlo večinoma v Saadapat. Ugotovitve zdravstvenih oblasti so povzročile po vsej Indiji še večji strah, ker se je izkazalo, da je gobavost razširjena mnogo bolj kakor so prvotno mislili. Bati se je pa, da bo pokazal zdravstveni pregled po drugih mestih še obupnejšo sliko, kakor v Madrasu.

Beračica milijonarka

Berači in beračice, ki zapuste po smrti lepo premoženje, niso nič posebnega. Varnost ali skopost je lastna tudi siromakom in če jim je sreča mila, da naberejo mnogo denarja, ga pač zašijejo v nogavice in tišče doma v strahu, da bi ljudje ne zvedeli zanj. So pa tudi med berači taki navihanci, ki bi jim ne bilo treba beračiti, ker imajo dovolj sredstev za preživljanje, pa hočejo obogateti z beračenjem.

O zanimivem primeru beračice-milijonke poročajo grški listi. V napoli porušeni bajti na periferiji Aten je umrla te dni po vsem mestu znana beračica Kaliope Diamitridu, stara blizu 100 let. Starka je živila dolgo let ločeno od sveta s svojim vojakom. Te dni je pa pes naenkrat stekel in ogriže! starko tako, da je kmalu umrla. Njeno bajto so preiskali in našli v nji hranilne knjižice, glaseče se na blizu 2 milijona Din. poleg njih pa šatule, polne srebrnikov in zlatnikov. Ljudje so seveda strmeli, ko so zvedeli, da je imela stara beračica toliko denarja. Odkar pomnijo, je namreč živela od dobrotelstosti, dosledno je odklanjala vsako udobnost, nobenega približja si ni privoščila, jedla je komaj toliko, da ni omagala.

Proračun milijonarjeve hčerke

Pred leti je umrl znani ameriški multimilijonar, veleposelnik in sportnik Thomas, ki je zapustil 9 let staro hčerko Lucy. Njena mati je pa po mnenju varuškega sodišča preveč trošila za hčerko in zato je sodišče omejilo izdatke na 5000 dolarjev mesečno, kar je za naše razmere še vedno celo premoženje, saj grede stroški za dekletce skoraj v tri milijone letno.

Za sobe v hotelu ima Thomasova hčerka 150 dolarjev mesečno, za slaščice, sadje in kolonialno blago 270 dolarjev, za telefon 40, za sport 250, za plačo soferju in komornici 425, za lekarno 55, za klavir in učiteljico glasbe 150 dolarjev mesečno. V prejšnjih štirih letih je porabila mati za hčerko nad 250.000 dolarjev.

Iz Ivančne gorice

— Sokolska prireditelj — preložena na praznik. Zaradi neviht je morala celotna prireditev z izjemo šahovskega brzoturnirja v nedeljo izostati. Preložena je s istim sporedom na jutrišnji praznik. Sosedna bralska društva in prijatelji sokolstva bodo gotovo ta dan v največjem številu pohiteli v Ivančno gorico. Tudi slabo vreme ne sme nikogar zadržati doma, ker bo v tem slučaju telovadni nastop in za njim sledeča prijetna zabava — v veliki dvorani sokolskega doma.

— Sestanek absolventov kmetijske šole se je vršil v nedeljo v gostilni pri Cirilu na Muljavu. Ustanovitvi nameravajo za sodni okraj Višnja gora svoje društvo, ki bi imelo nalogo pospeševati in zboljševati naše lokalno kmetijstvo. Za predsednika pripravljalnega odbora je bil izvoljen g. Lampret Anton, posestnik z Muljave.

— Vlom. Trgovina Milke Jakobeve na Hudem je imela v noči od petka na soboto dokaj čudne odjemalce, ki so prišli kar skoki okoli nametati skozi vrata. Z drogov so odstranili močno železno mrežo, odprli okno in začeli gospodariti z zalogo v trgovini. Pri vsej svoji spretnosti pa so bili vseeno nerodni, ker so delali tak ropot, da so jih domači slišali in prepodili. V naglici so odnesli le nekaj slanine, precej čokolade ter manjšo vsoto denarja. Drzne vlomilke zlikovce iščejo orožniki.

— Nezgoda s čebelarji. Nekaj učitelj, ki je pripeljal čebele na pašo, je imel z njimi izredno amolo, kakršna bi se mogla primeriti pravzaprav le profesorju. Na železniški postaji je zložil panje iz vagona na voz in jih peljal s konjem po cesti. Ko je med potjo bral na vozu knjigo o čebelarstvu — baš poglavje, kako se prevažajo čebele, — je naenkrat padel z voza panj in se razbil. Tisoči budih živalic so se mahoma vsuli iz panja in se zaleteli naravnost v g. učitelja, voznika in konja. Večjo nesrečo je preprečil neki posestnik, ki je, videč opasen položaj na cesti, brž nataknil na glavo čebelarke kapo in tekel ogroženima na pomoč. Najprej je ubranil pred razjarjenimi čebelami konja, kajti če bi se bil splašil, bi padel z voza vsi panji, kar gotovo ne bi bila šala. Voznik in g. učitelj sta se vsa opikana sama rešila v varno zavetje. Poglavje, kako se prevažajo čebele, bi bilo treba pač že pred prevažanjem prebrati.

Iz Novega mesta

— Prekinjene strelske tekme. Nedeljsko strelsko tekmovalje je bilo zaradi dežja, ki je prišel nagajati popoldne prekinjeno. Nadaljevanje tekem bo v nedeljo 19. t. m. Pri nadaljnjem tekmovalju v nedeljo se bodo šteli že doseženi dobljeni rezultati in se bo tekmovalje mehanično nadaljevalo.

— Letošnja letina obeta biti srednje dobra. Kmetje se hvajajo, da žetola že dolgo ni bilo toliko kot letos. Koruze v onih krajih, kjer ni pobila toča in na tista, ki so jo sadili po toči, kar najlepše kaže. Ajda obeta dobro letino. Banaško žito se ni obneslo, poleg tega pa je n. pr. v okolici Mokronoga toča uničila vse žito in so ga morali požeti ter uporabiti kot krmilo in stelo živini. Sadija je malo, le tu pa tam je nekaj jabolk in hrusk. Tudi grozdje se pozna, da ga je toča temeljito oklestila in si vinogardniki obetajo malo pridelka. V splošnem je bilo preveč dežja, tako da krompir, dasi je prav lep, gnije. Ko je bilo sadje v cvetju, je dež osul ovetje, da je drevje ostalo brez sadu.

Z Jesenic

— Dva nova grobova. Nenadoma je preminul v 53. letu starosti g. Varl Joža, delavec pri KID na Jesenicah. Zadel ga je srčna kap. Pokojni Varl je bil miren in inteligenten mož, ki je skrbel le za službo in svoj dom. V tovarni je bil zaposlen polnih 28 let. V soboto zvečer pa je umrl v 76letu starosti g. Ferlin Anton, vpokojelec bratovske skladišnice. V tovarni KID je bil zaposlen 36 let. Naj bo obema ohranjen blag spomin, preostali nam še sožalje.

— Delavnost mestnega gradbenega in cestnega oddelka. Gradbeni oddsek mestne občine kaže izredno živahnost. V zadnjih tednih je dal regulirati potok Ukovo, sedaj bo ob Ukovi dal napraviti novo odgovarjajočo ograjo, ravno tako ob cesti pred meščanskim šolo, tako da bo vsa ograja enotna. Dalje je dal prenoviti poslopje osnovne šole, sedaj pa se temeljito popravlja ostrešje bivše Rajmondove, sedaj občinske hiše, ki bo tudi vsa preprešana. Tudi cestni oddsek mestne občine vrši svoje naloge v veliki meri. Dal je na Gortanovo, Obrtniško in Delavsko ulico ter na Cozovo, Kralja Petra cesto in na Ruardov trg navoziti debele plasti gramozja, ki ga tlačijo banovinski cestni valjar. Naše ceste in ulice so letos v dobrem stanju, le pred Savsko graščino bo treba pod cesto napraviti odtokne kanale, da se ne bo odtokala voda v jarkih nad cesto kot doslej, ker ti jarki delajo velike preglavice svetlobi in voznikom, ki prevažajo mleko, steklo in široko naloženo pohištvo.

— Živahn tujski promet tudi na Jesenicah. Čeprav niso Jesenice privlačen kraj, vendar je letos tu precej tujcev. V popoldanskih in večernih urah srečujemo po glavnih cestah mnogo gospodov ter elegantnih dam, ki ložirajo po nekaj dni v hotelih ali pa preživljajo počitnice pri svojih Precej letoviščarjev pa prihaja čez dan na Jesenice iz bližnjih letovišč, da si ogledajo industrijske naprave.

SLUŽBE

STROKOVNJAK ZA VINO
in kletar dobita službo. Glavni savez srpskih zemljoradničkih združenj Beograd.

DELAVKO ALI DELAVCA
pridnega, ki ima veselje do slikanja, sprejemam s hrano in stanovanjem v hiši ter plačo po dogovoru. — Konjedic, Stražišče pri Kranju.

NEPREMIČNINE

RADI SELITVE PROdam
v bližnji ljubljanski okolici lepo novo enodružinsko hišo z vsemi pritliklinami in velikim vrtom do 900 m². Vseletv nožna takoj, gotovine potrebne 25.000 Din, ostalo prevzem hipoteka. — Resne ponudbe pod »Izredna prilika 2519« na upravo »Slov. Narod«.

KUPIM POSESTVO

v neposredni bližini Ljubljane. Predpogoj: velike kleti, lep senčnat vrt in gospodarska poslopja. Dam do 150.000 Din v gotovini. — Ponudbe pod »Gotovina 2549« na upravo »Slov. Narod«.

DAVNO

PUMPARCE

modne hlače, najboljši nakup. **A. PRESKER**, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 14.

OTROŠKI VOZIČKI

Večja partija novih vozičkov letošnje fabrikacije se radi opustitve teh modelov zelo poceni proda — Tribuna F. B. L., Ljubljana, Karlovska cesta 4. 2454

NEMŠČINO, ESPERANTO
in slovenščino poučuje pismenim potom Jezikovna dopisna šola na Jesenicah (Gorenjsko). Učnina nizka. Zahtevajte proučitev. Priložite znamko za odgovor. 2555

PREMOG

DRVA
Telefon št. 3934
SLOVŠA
LJUBLJANA, Kolesarjeva 19. 527

Dijaške sobe

oglašujte v »Slovenskem Narodcu«. — Beseda 0.50 para.

ISCEM DRUŽABENIKA

z lastno obrtjo za manufakturno trgovino. Sigurna eksistenca. Potreben kapital 10- do 15 tisoč dinarjev. — Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Prometni kraj 2553«.

PRAZNO SOBO

svetlo in zračno išče gospodično za takoj ali september. — Ponudbe pod »Mir 2550« na upravo »Slov. Narod«.

PRAZNO SOBO

prostorno, z vhodom s stopnic, v centru mesta ali v bližini, išče ves dan odsotna gospodična. Vseletv 1. septembra. — Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Čistost 2551«.

Naš uspeh je naša reklama!

Ant. Rud. Legatov
ENOLETNI TRGOVSKI TEČAJ V MARIBORU
Začetek dne 9. septembra. Vpisovanje dnevno od 11. do 12. in od 6. do 7. ure.
Slovenska ulica št. 7.
Učni program brezplačno. 2554

Če oddajate ali

iščete stanovanje
oglašujte v »Slovenskem Narodcu«. — Beseda 0.50 para.

Pred nakupom si ogledajte veliko razstavo otroških in igračnih vozičkov, stolic, holenderjev, malih dvokoles, tričkljev, šivalnih strojev, motorjev in dvokoles v prostorih domače tovarne »TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, KARLOVSKA CESTA št. 4. — Najnižje cene! Ceniki franko!

— LISE za volane v različnih gubah.
— SPECIELNI ENTEL oblek, volan, šalov l. t. d.
— AZURIRANJE, entel volčkov in čipk.
— PREDTISKANJE, VEZENJE MONOGRAMOV, zaves, perila.
Hitro, fino in poceni izvrši

Matek & Mikeš, Ljubljana
poleg hotela Štrukelj